

Ta članek je objavljen pod licenco Creative Commons [Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna](#).

PRIDELEK IN KAKOVOST HMELJA V SLOVENIJI V PRVEM ČETRTELJU TEGA STOLETJA

Žan TROŠT¹ in Joško LIVK²

Tipologija / Article type: Strokovni članek / Professional article

Prispelo / Arrived: 25. 10. 2025

Sprejeto / Accepted: 4. 12. 2025

Objavljeno / Published: December 2025

Izvleček

V začetku 21. stoletja je bilo v Sloveniji s hmeljem posajenih okoli 1800 ha hmelja, hmelj je pridelovalo več kot 200 hmeljarjev, povprečna površina hmeljišč na hmeljarski kmetiji pa je bila okoli 9 ha. Prevladovala je sorta Aurora, ki je bila zasajena v skoraj dveh tretjinah vseh hmeljišč. V letu 2012 je bilo s hmeljem posajenih nekaj manj kot 1200 ha, potem pa se je površina zopet začela povečevati in je trenutno okoli 1600 ha. Aktivnih hmeljarjev je v zadnjih letih okoli 120, povprečna velikost hmeljarske kmetije pa se je povečala na 14 ha. Z leti se je površina, posajena s sorto Aurora, zmanjševala, vse bolj pa se je uveljavljala sorta Celeia. Površina, posajena s sorto Bobek, je v zadnjih 25 letih na približno enaki ravni, to je 100 - 200 ha, delež površine s sorto Savinjski golding pa se počasi, a vztrajno zmanjšuje in je trenutno okrog 8 %. Podobno velja tudi za pridelek teh sort. Glede na pregled vremenskih razmer v pridelovalnih letih lahko sklepamo, da suša in vročina negativno vplivata tako na pridelek kot na kakovost hmelja (vsebnost alfa-kislin). Najmanjša vsebnost alfa-kislin je bila v izrazito vročih in sušnih letih 2003 in 2013. Vsebnost alfa-kislin pri sorti Aurora se v zadnjih 25 letih počasi, a vztrajno povečuje, medtem ko se nekatere druge sorte slabše prilagajajo vremenskim spremembam. To je najbolj opazno pri najstarejši sorti v naših hmeljiščih – sorti Savinjski golding, ki v zadnjih letih ne dosega minimalnih referenčnih vrednosti za vsebnost alfa-kislin. Kakovost hmelja je v veliki meri povezana tudi s sušenjem; bolj kot je hmelj presušen, več odpada vsebuje. Vsebnost listov in pecljev v hmelju se je v zadnjih 25 letih znižala za polovico, zahvaljujoč posodobitvi obiralnih strojev.

Ključne besede: hmeljarstvo, pridelek hmelja, kakovost hmelja, *Humulus lupulus*, vsebnost alfa-kislin

HOPS YIELD AND QUALITY IN THE LAST 25 YEARS

Abstract

At the beginning of the 21st century, around 1,800 ha of hops were planted in Slovenia, with more than 200 hop growers producing hops, and the size of hop acreage on hop farm was around 9 ha. The Aurora variety dominated, planted in almost two-thirds of all hop fields. In 2012, less than 1,200 ha were planted with hops, but the areas started to grow again soon and are now around 1,600 ha. There have been around 120 active hop growers in recent years, and the size of the hop farm is increased at 14 ha. Over the years, the areas planted with Aurora have decreased, while the Celeia variety has become increasingly popular. The areas planted with the Bobek variety have been stable in the last 25 years, while the share of the Savinjski golding area is slowly but steadily decreasing. A similar picture applies to the yield of these varieties. Based on the review of weather conditions in the growing years, we can conclude that dry and hot conditions negatively affect both the yield and the quality of hops (alpha acids). The lowest alpha acid contents were achieved in the extremely hot and dry years of 2003 and 2013. The alpha acid contents of the Aurora variety have been increasing slightly in the last 25 years, while some other varieties are less able to adapt to weather changes. This is most noticeable in the old variety Savinjski golding, which has not reached the minimum reference values for alpha acid content in recent years. The quality of hops is also largely related to drying, the more dried the hops are, the more hop waste they contain, so drying has a major impact on the final quality of the crop. The content of leaves and stalks in hops has decreased for half over the last 25 years, thanks to the modernization of harvesting machines.

Key words: hop growing, hop yield, hop quality, alpha-acids

¹ Mag., inž. hort., Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (IHPS), e-pošta: zan.trost@ihps.si

² Univ. dipl. inž. agr., IHPS, e-pošta: josko.livk@ihps.si

1 UVOD

Pri pridelavi hmelja imata količina in kakovost pridelka ključno vlogo pri ohranjanju konkurenčnosti tako slovenskih sort kot celotne hmeljarske panoge. Pridelek hmelja se med leti pomembno razlikuje, in sicer zaradi vremenskih razmer, agrotehničnih ukrepov ter pritiska bolezni in škodljivcev. Kakovost, izražena predvsem skozi vsebnost alfa- in beta-kislin ter aromatični profil, je neposredno povezana s sortimentom, tehnologijo pridelave in razmerami v času rasti hmelja. Zadnja leta se hmeljarstvo sooča z velikimi izzivi, povezanimi s podnebnimi spremembami, okoljsko trajnostjo in zahtevami pivovarstva po specifičnih kakovostnih parametrih. Površina pod hmeljem pa se spreminja v glavnem zaradi stanja na trgu – odvisnost od stanja na trgu.

Namen članka je predstaviti trende pridelka in kakovosti hmelja v Sloveniji v prvem četrtletju tega stoletja ter poudariti ključne dejavnike, ki vplivajo na variabilnost med leti in med sortami. Predstavljena je površina teh sort v prvih 25 letih tega stoletja in količina njihovega pridelka, ter njihovi kakovostni parametri, in sicer vsebnost alfa-kislin, vlaga ter prisotnost primesi v pridelku (listi in odpad).

2 MATERIAL IN METODE

Članek se osredotoča na glavne štiri sorte hmelja, ki se v Sloveniji pridelujejo na največji površini, to so sorte Aurora, Celeia, Bobek in Savinjski golding. Podatki o površinah in količinah pridelanega hmelja so prevzeti iz poročil o certificiranju hmelja, ki jih letno izda Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Tudi kakovostni parametri so prevzeti iz baze podatkov o certificiranju hmelja, kjer se vsaka pošiljka hmelja v okviru certificiranja vzorči in analizira na vlago, vsebnost semena, listov in pecljev ter odpada. Odpad predstavljajo majhni delci, ki nastanejo pri strojnem obiranju in so različnih barv med temno zeleno in črno ter običajno niso del storžka (Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/602).

Vsebnost vlage se analizira po akreditirani gravimetrični metodi po Analytici-EBC, 1998, 7.2., vsebnost semena po akreditirani sejhalno prebiralni metodi po Analytici-EBC, 1998, 7.3., ter vsebnost listov in pecljev ter odpada po akreditirani sejhalno prebiralni metodi po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2024/601, Priloga IV, Metoda C. Za ta namen se iz tovorkov hmelja vzame najmanj 300 g vzorca.

V okviru Javne službe v hmeljarstvu izvajamo tudi strokovno nalogo Ocena letnika hmelja, kjer se letno določa kakovost hmelja, med drugim tudi vsebnost alfa-kislin. Letno na hmeljarskih kmetijah odvzamemo okoli 120 vzorcev različnih sort hmelja. Vzorci se odvzamejo iz tovorkov hmelja ali iz zračno suhega hmelja, običajno že pred pakiranjem. Analiza alfa-kislin se opravi po akreditirani metodi Konduktometrična vrednost hmelja s toluensko ekstrakcijo, standardizirana metoda po Analytici-EBC 2000, 7.4. Iz rezultatov te naloge potem ocenimo kakovost posameznega letnika hmelja (Livk in sod., 2024).

3 REZULTATI IN RAZPRAVA

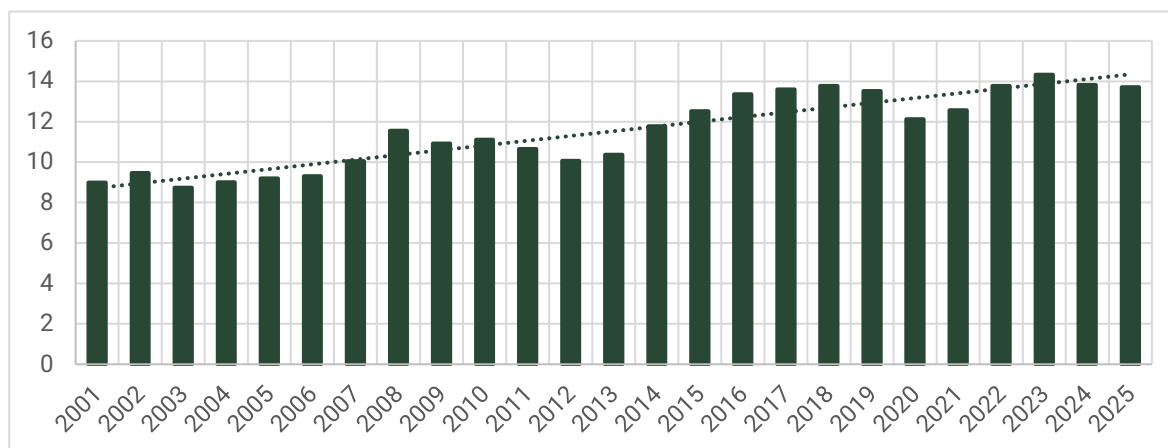
3.1 Površine in pridelek hmelja

Do leta 1876 o pridelavi hmelja na Slovenskem ni veliko znanega. Po tem letu pa se je pričela intenzivnejša in načrtna pridelava hmelja, ko so aklimatizirali angleško sorto hmelja Fuggle in pričeli pridelovati sorto Savinjski golding (IHPS, 2025). Pridelava hmelja se je pozneje intenzivno razširila in do pričetka prve svetovne vojne, leta 1914, ko je dosegla okoli 1800 ha. Ta površina se je med vojno zmanjšala na približno 600 ha. Kasneje se je površina začela počasi povečevati in leta 1929 dosegla rekordnih 2835 ha s pridelkom okrog 3300 ton.

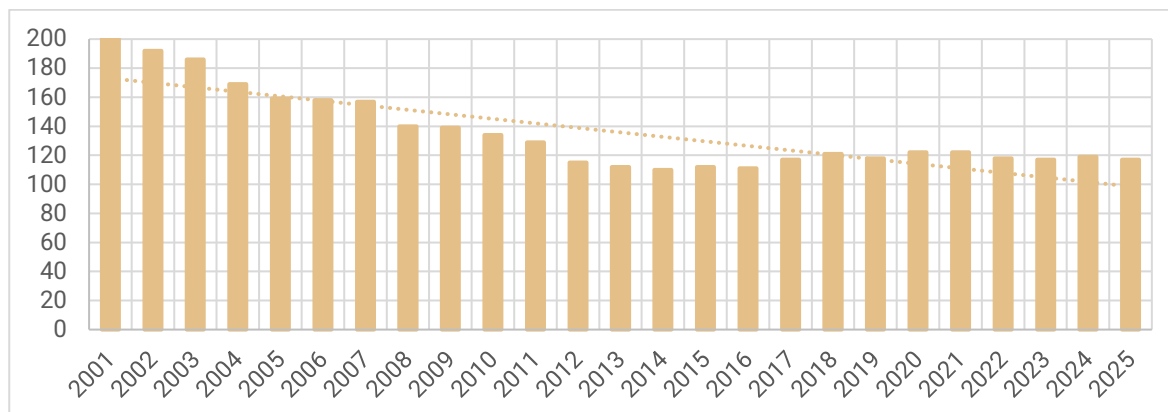
V zgodovini pridelave hmelja v Sloveniji je imela odločilno vlogo na površino hmeljišč cena hmelja. Višja kot je bila cena, bolj se je hmelj sadil in obratno. Število hmeljarjev se je do druge svetovne vojne povzpelo na 4000. Bili so združeni v enotni Hmeljarski zadrugi, ki je zastopala vse hmeljarje in tako tudi nastopala na trgu (interni podatki IHPS ter Majer in sod., 2002). V času druge svetovne vojne je bila slika glede pridelovalnih površin hmelja podobna kot med prvo svetovno vojno, po vojni pa se je površina zopet začela povečevati, povečevali pa so se tudi hektarski pridelki. Tako se je leta 1960 na 2439 ha pridelalo več kot 4000 ton hmelja. Površina hmelja je bila po letu 1960 med 2000 in 2600 ha, v letih po osamosvojitvi Slovenije pa se je zmanjševala - tako je bilo leta 2012 v Sloveniji s hmeljem posajenih le še 1160 ha površin. Kasneje se je površina zopet začela povečevati, predvidoma zaradi boljših tržnih razmer in obnov nasadov po izkrcenju zaradi bolezni ter leta 2023 dosegla 1676 ha. Ves ta čas se je število hmeljarjev zmanjševalo; v začetku 90-ih let jih je bilo več kot 500, leta 2000 več kot 200, trenutno pa je v Sloveniji okoli 120 aktivnih hmeljarjev (Interni podatki IHPS). Trenutno je Slovenija na petem mestu po površinah hmelja na svetu, kar predstavlja 3 % vseh površin hmelja na svetu (IHGC, 2025). Namen članka je predstaviti gibanje površin, pridelka in kakovost le tega v zadnjih 25 letih.

V zadnjih 25 letih se je povprečna velikost hmeljišč na hmeljarski kmetiji povečala z okoli 9 ha na približno 14 ha (slika 1). Povečevanje površine s hmeljem na kmetijo je predvsem posledica zmanjšanja števila hmeljarjev, katerih površine so nato povečini prevzeli preostali hmeljarji. Razlogi za opuščanje pridelave hmelja so v največji meri povezani z ekonomiko - cena hmelja skozi leta precej variira, dolgoročno neekonomičnost pridelave pa vodi v opuščanje hmeljarstva (Pavlovič, 2014). Leta 2001 je bil aktiven 201 hmeljar, medtem ko je bilo leta 2025 samo še 117 hmeljarjev. Najmanj hmeljarjev je bilo leta 2014, in sicer 110, medtem ko v zadnjih letih število hmeljarjev ne upada več (slika 2).

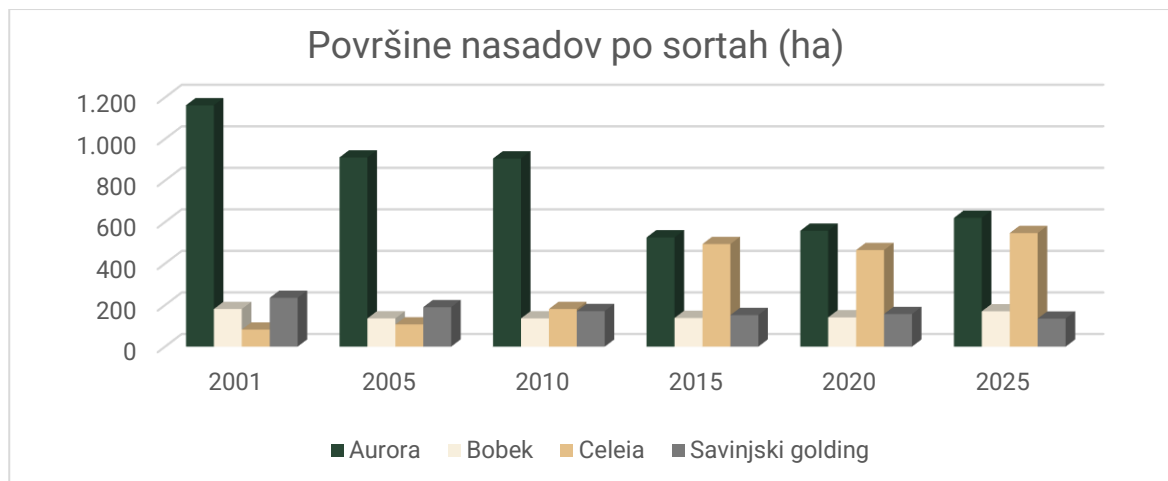
Skupna površina pod glavnimi štirimi sortami (Aurora, Celeia, Savinjski golding in Bobek) v zadnjih 25 letih predstavlja 89–96 % od celotne površine hmelja v Sloveniji, podobno tudi skupna količina pridelanega hmelja (88–97 % vse pridelane količine hmelja v Sloveniji).

Slika 1: Povprečna površina hmeljišč na hmeljarski kmetiji v obdobju 2001-2025 (ha)

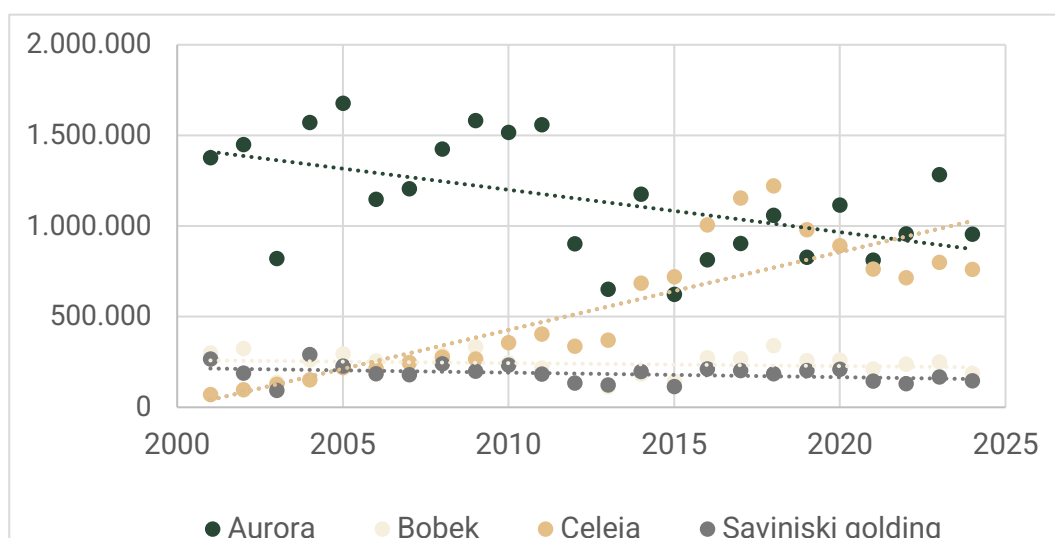
Slika 2: Število aktivnih hmeljarjev v obdobju 2001-2025

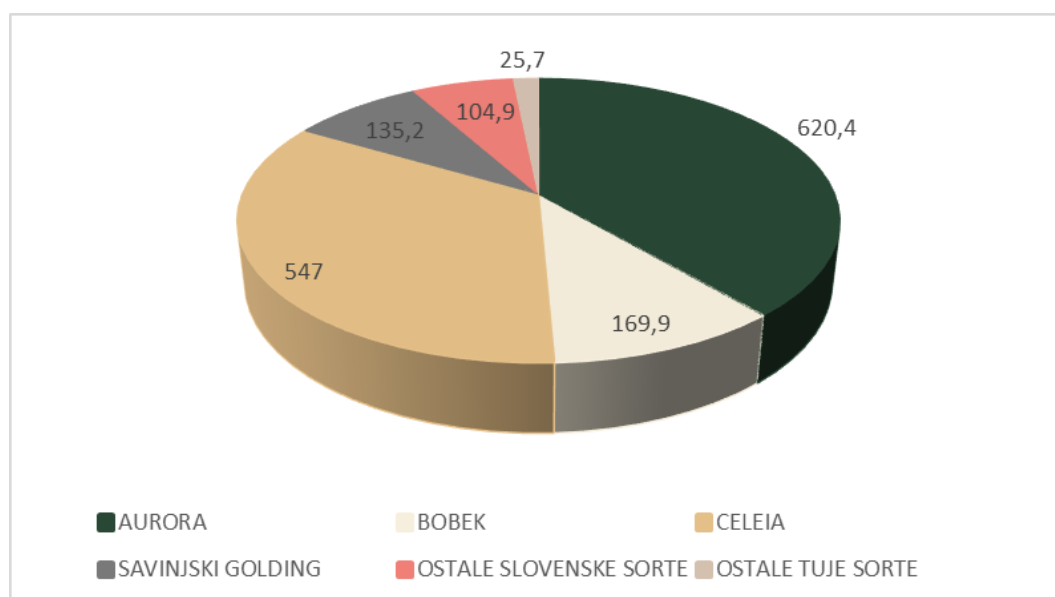
Slika 3: Površina nasadov hmelja v Sloveniji v zadnjih 25 letih (podatki na vsakih 5 let) v ha

Na sliki 3 je predstavljena skupna površina nasadov hmelja v času 2001–2025, podatki so prikazani za vsako peto leto. V začetku 21. stoletja je bilo v Sloveniji s hmeljem zasajenih okoli 1800 ha hmelja. V tem času je na nekaterih območjih prišlo do popolne opustitve hmeljarstva (Brežice, Kozje, Rače, Radmirje) (Joško Livk, ustni vir). V začetku je prevladovala sorta Aurora, ki je bila zasajena v skoraj dveh tretjinah vseh hmeljišč. Z leti se je površina, zasajena s sorto Aurora, zmanjševala, vse bolj pa se je uveljavljala sorta Celeia. V določenem obdobju je po površini celo prehitela sorta Aurora, trenutno pa si delita skoraj enak delež površin v Sloveniji (Aurora predstavlja 39 % vseh površin s hmeljem, Celeia pa 34 % vseh površin). Površina, zasajena s sorto Bobek, je v zadnjih 25 letih stabilna, delež površine s sorto Savinjski golding pa se počasi, a vztrajno zmanjšuje, tako zaradi manjšega zanimanja za to sorto na trgu kot zaradi slabših pridelkov in kakovosti v zadnjih letih.

Količina pridelanega hmelja po sortah se je gibala podobno kot površina s hmeljem (slika 4 in preglednica 1). Od leta 2001 do leta 2015 se je letno pridelalo največ sorte Aurora, po letu 2015 pa je letna količina pridelanega hmelja sort Aurora in Celeia precej podobna (med 700 in 1300 t letno). V obdobju 2001–2025 je bil največji letni pridelek ene sorte, to je bila sorta Aurora, v letu 2005 (1.678 kg). Glede na 25-letno povprečje je pridelava Aurore v upadu, medtem ko se pridelava Celeie povečuje (preglednica 1). Vseh 25 let je količina pridelanega hmelja sort Bobek in Savinjski golding podobna in stabilna, v povprečju okoli 200 ton letno, čeprav se je pridelava sorte Savinjski golding v zadnjih letih zmanjšala pod 200 ton letno, pridelava sorte Bobek pa je večinoma nad 200 tonami letno. Na sliki 5 so predstavljene površine nasadov v letu 2025. Tudi tu vidimo, da prevladujejo štiri sorte, ki so predstavljene v tem članku.

Slika 4: Količina pridelanega hmelja po sortah v obdobju 2001-2025 (kg)

Slika 5: Površina nasadov hmelja (ha) v letu 2025 glede na sorto

Preglednica 1: Certificiran pridelek hmelja (t) v obdobju 2001-2025

Leto	Aurora (t)	Bobek (t)	Celeia (t)	Savinjski golding (t)	Skupaj (te štiri sorte) (t)
2001	1376,18	299,59	69,69	265,40	2010,85
2002	1448,66	324,77	96,24	187,74	2057,41
2003	820,99	136,32	126,35	92,90	1176,56
2004	1571,23	260,57	151,89	291,17	2274,86
2005	1677,55	294,36	218,41	227,16	2417,48
2006	1147,72	255,20	213,83	183,73	1800,47
2007	1205,08	246,50	246,87	178,82	1877,27
2008	1423,52	288,11	275,86	239,09	2226,58
2009	1581,91	333,05	265,57	198,89	2379,42
2010	1516,67	244,43	355,56	232,15	2348,81
2011	1558,15	216,94	402,84	182,70	2360,63
2012	901,11	133,43	336,60	133,15	1504,29
2013	650,00	111,91	369,21	123,15	1254,28
2014	1175,57	182,03	683,46	196,69	2237,75
2015	622,74	142,67	720,28	113,63	1599,31
2016	813,12	272,92	1006,17	211,26	2303,48
2017	903,25	267,48	1153,39	201,65	2525,77
2018	1058,02	340,71	1220,82	184,21	2803,76
2019	827,29	257,62	980,02	203,04	2267,97
2020	1114,30	260,59	891,40	208,49	2474,78
2021	811,23	210,93	762,03	143,88	1928,07
2022	956,37	236,91	714,48	129,61	2037,37
2023	1282,23	250,63	799,21	166,17	2498,24
2024	954,52	186,90	761,03	146,14	2048,59
2025	864,14	227,40	935,68	127,10	2154,31
SKUPAJ 2001 - 2025	28261,55	5981,94	13756,91	4567,91	52568,31
SKUPAJ 2016 - 2025	9584,47	2512,09	9224,24	1721,55	23042,34

Če pogledamo skupni pridelek v zadnjih 25 letih, vidimo, da je skupna količina pridelane sorte Aurora (28262 t) večja od pridelka ostalih treh sort skupaj (24307 t). V zadnjih 10 letih pa je dejstvo drugačno; hmelja pridelanih sort Aurora in Celeia je skoraj enaka količina (9584 t in 9224 ton).

Najmanjši skupni pridelek teh štirih sort je bil v letih 2003 in 2013, 1177 t oz. 1255 t. Leta 2003 je huda suša prizadela večino Slovenije, pomanjkanje vode je spremljala še zelo visoka temperatura (Sušnik, 2004), leto 2013 pa je bilo prav tako izrazito neugodno za pridelavo hmelja, saj je bilo poletje zelo sušno ter nadpovprečno vroče, poleg tega pa je v maju klestila še toča, ki je poškodovala 750 ha hmeljišč (Čeh in sod., 2013). Največji skupni pridelek je bil v letu 2018, in sicer 2804 t. V ostalih letih je pridelek precej variiral, v večini let pa je presegel 2000 t.

3.2 Vsebnost alfa-kislin v pridelku hmelja

Vsebnost alfa-kislin glede na leto in sorto je predstavljena v preglednici 2. Sorta Aurora je v zadnjih 25 letih dosegala vsebnost alfa-kislin med 5,7 % in 11,4 %, povprečna vsebnost alfa-kislin v obdobju 2000-2025 je bila 8,1 %, medtem ko je bila v zadnjih 10 letih malo višja, in sicer 8,4 %.

Pri sorti Bobek je bila vsebnost alfa-kislin med 2,1 % in 6,3 %, povprečje 2000-2025 je bilo 4,6 %, podobno kot pri desetletnem povprečju (4,5 %). Sorta Celeia je dosegala vsebnost alfa-kislin od 2,2 % do 4,6 %, povprečje 25 let (3,6 %) je bilo višje kot povprečje zadnjih 10 let (3,3 %). Sorta Savinjski golding je dosegala vsebnost alfa-kislin od 2 % do 4,5 %, povprečje zadnjih 25 let je 3 %, medtem ko je povprečje zadnjih 10 let 2,8 %. Najnižja vsebnost alfa-kislin je bila v letih 2003 ter 2013, kar sovпада tudi z nizkimi pridelki v teh letih, posledice vročine in pomanjkanje vode v teh dveh letih.

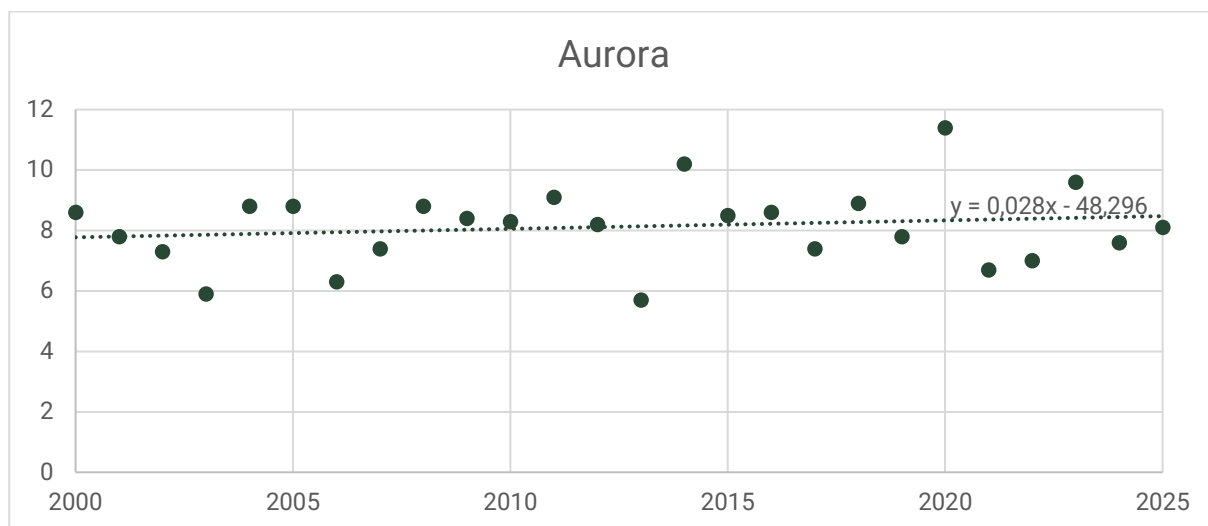
Preglednica 2: Povprečna vsebnost alfa-kislin (%), preračunano na 11 % vlage v hmelju, po sortah v letih 2000-2025

Leto	Aurora	Bobek	Celeia	Savinjski golding
2000	8,6	5,7	4,5	3,7
2001	7,8	4,6	3,7	3,6
2002	7,3	4,3	3,9	3
2003	5,9	2,6	2,2	2
2004	8,8	5,6	4,1	4,2
2005	8,8	5,5	4,4	3,9
2006	6,3	4,2	3,5	2,5
2007	7,4	4,7	4,1	2,6
2008	8,8	5,5	4,2	3,4
2009	8,4	4,9	4,2	4
2010	8,3	4,7	4	2,7
2011	9,1	5,9	4,1	3,8
2012	8,2	4	3,2	2,6
2013	5,7	2,1	2,2	2,1
2014	10,2	6,3	4,6	3,9
2015	8,5	4,9	3,2	2
2016	8,6	4,4	3,2	3,4
2017	7,4	3,5	3,2	2,2
2018	8,9	4,3	3	3,3
2019	7,8	4,9	3,4	3,1
2020	11,4	5,9	4,1	4,5
2021	6,7	3,9	3,3	2,2
2022	7	3,2	2,6	2,4
2023	9,6	5,8	4,1	3
2024	7,6	3,7	3	2,2
2025	8,1	4,5	3,8	2,1
Povprečje 2000 - 2025	8,1	4,6	3,6	3
Desetletno povprečje (2016 – 2025)	8,4	4,5	3,3	2,8

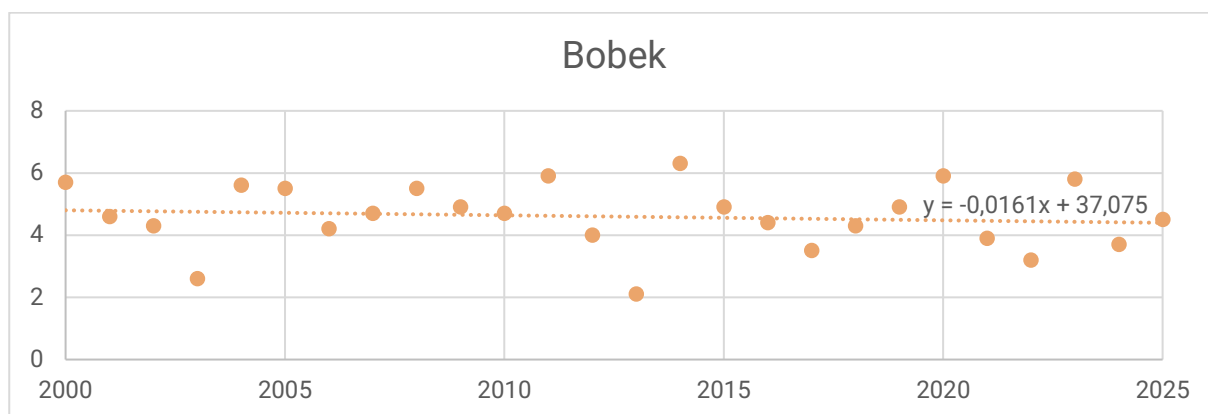
Kot vidimo na sliki 6, v 25-letnem obdobju povprečna vsebnost alfa-kislin pri sorti Aurora ostaja stabilna oz. se celo rahlo povečuje. Pri sorti Bobek (slika 7) pa je glede na 25-letno povprečje vsebnost alfa-kislin skoraj enaka oz. se rahlo zmanjšuje.

Pri sorti Celeia (slika 8) se vsebnost alfa-kislin v zadnjih 25 letih zmanjšuje očitneje kot pri sorti Bobek, kar nakazuje, da se slabše prilagaja na spremenljive vremenske razmere, predvsem višje temperature in sušni stres, ki jih je v zadnjih letih vse več.

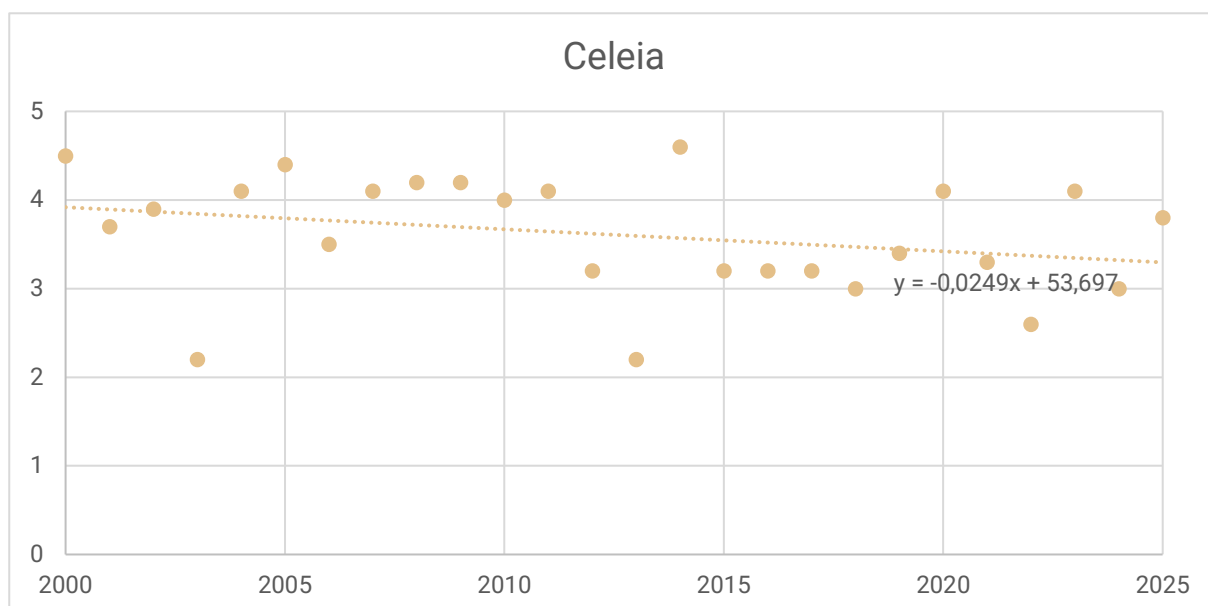
Tudi pri sorti Celeia vidimo, da je bila najnižja povprečna vsebnost alfa-kislin v letih 2003 in 2013, medtem ko je najvišjo vsebnost alfa-kislin dosegla leto kasneje, 2014, ko je bilo leto precej deževno in brez temperaturnih ekstremov (Čeh in sod., 2014).

Slika 6: Povprečna vsebnost alfa-kislin v hmelju sorte Aurora (pri 11 % vlage)

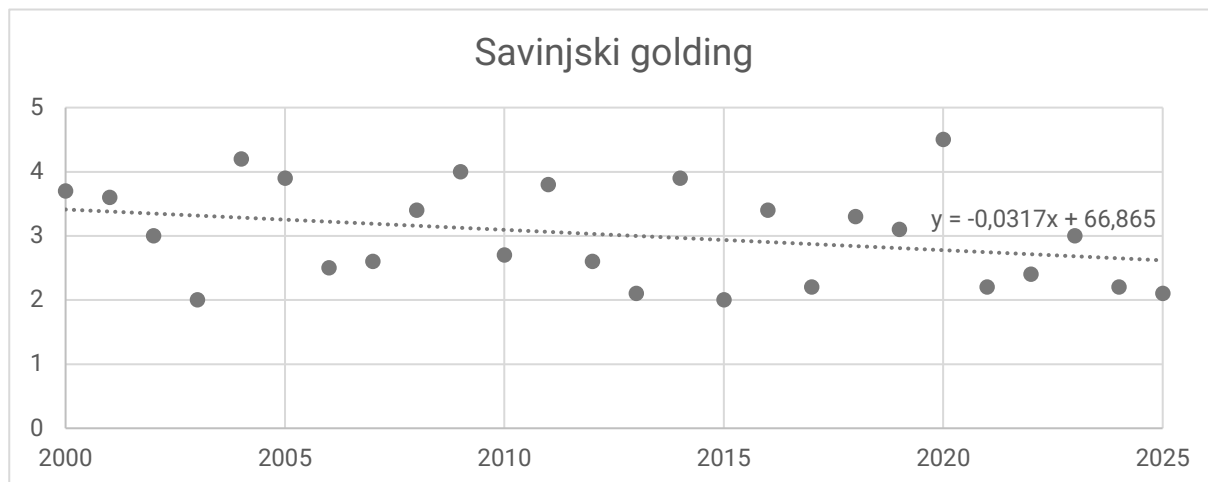
Slika 7: Povprečne vrednosti alfa-kislin sorte Bobek (pri 11 % vlage)

Slika 8: Povprečna vsebnost alfa-kislin pri sorti Celeia (pri 11 % vlage)

Tako kot pri sorti Celeia, tudi pri sorti Savinjski golding beležimo padec povprečne vsebnosti alfa-kislin v zadnjih 25 letih (slika 9). Opisna sortna lista za hmelj sicer navaja, da Savinjski golding dosega 2,8 % do 6,1 % alfa-kislin (v suhi snovi) oz. 2,5 % do 5,4 % alfa-kislin (pri 11 % vlagi) (Oset Luskar in sod., 2021), vendar v zadnjih letih vidimo, da z izjemo leta 2020, vsebnost alfa-kislin le redko preseže 3 % (pri 11 % vlagi), pogosto

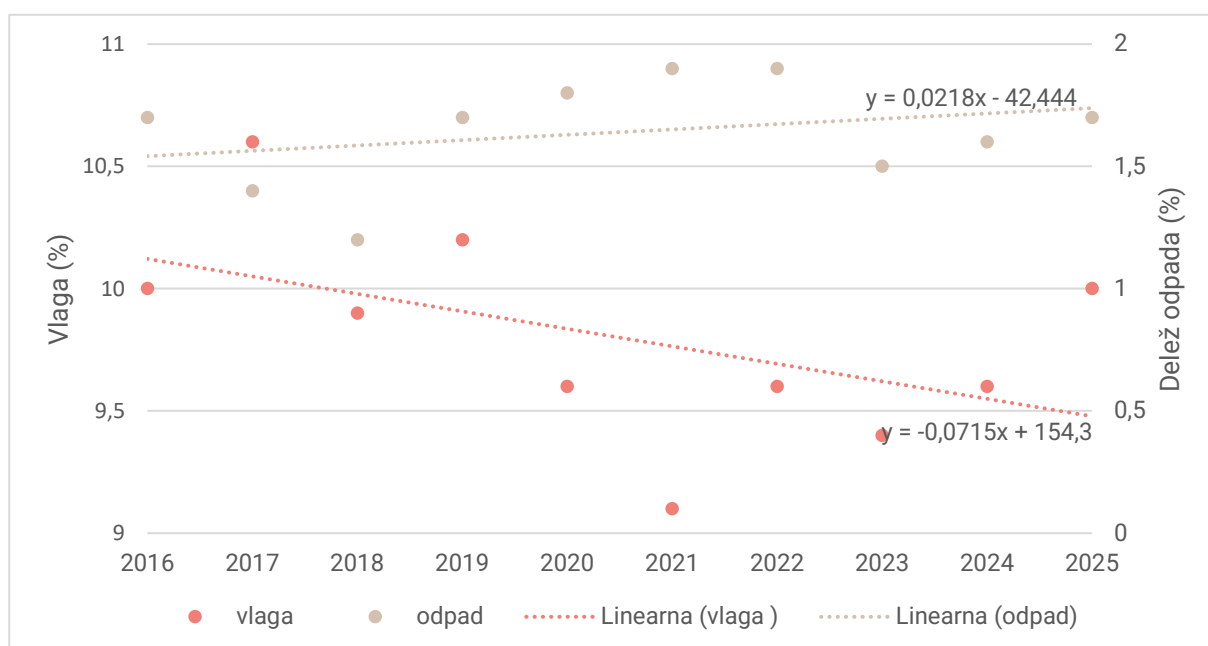
pa ne doseže niti spodnje vrednosti z opisne sortne liste. Za razliko od ostalih sort, pri katerih je vsebnost alfa-kislin izrazito padla le v res vremensko neugodnih letih 2003 in 2013, pri sorti Savinjski golding vidimo, da je imela nizko vsebnost alfa-kislin tudi v večini drugih let, kar nakazuje, da se najslabše odziva na sedanje vremenske razmere, saj gre za staro sorto, ki se je razvila iz angleške sorte Fuggle, ki so jo k nam prinesli v 19. stoletju, ko so bile vremenske razmere drugačne od današnjih (IHPS, 2025). Nadpovprečno visoko vsebnost alfa-kislin je sorta Savinjski golding dosegla v letu 2020 (4,5 % pri 11 % vlagi); takrat je bilo poletje bogato s padavinami, ni pa bilo vročinskih valov in ekstremno visokih temperatur (Ferlež Rus in Naglič, 2020), kar je ugodno vplivalo na rast in razvoj vseh sort, predvsem pa sorte Savinjski golding.

Slika 9: Povprečna vsebnost alfa-kislin pri sorti Savinjski golding glede na leto (pri 11 % vlage)

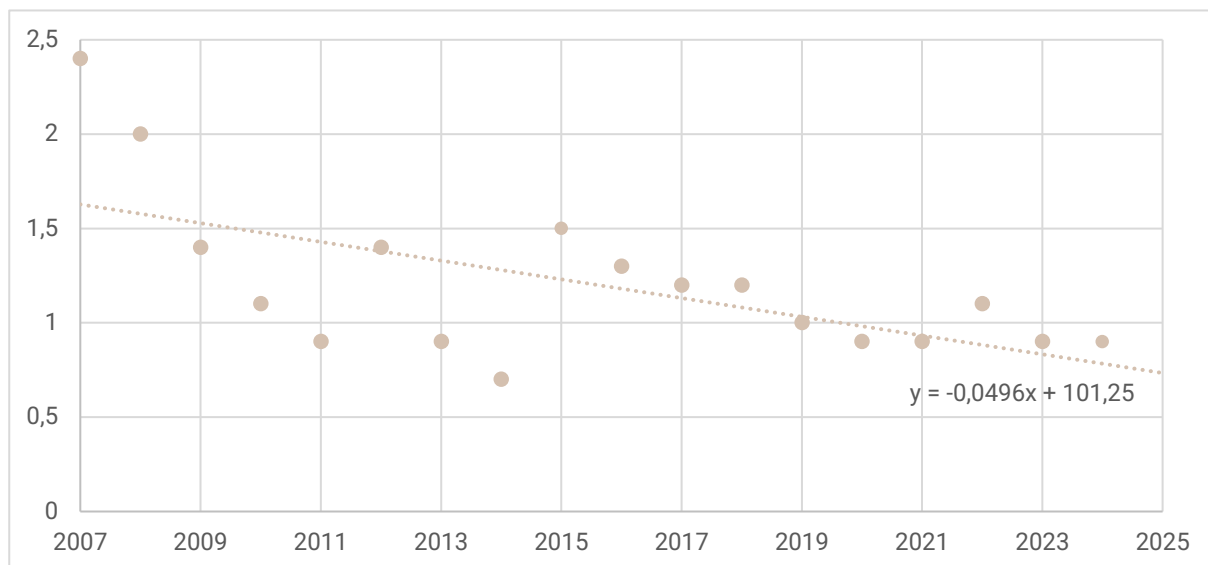
3.3 Vlaga in vsebnost primesi v certificiranem hmelju

V zadnjih desetih letih se je v povprečju vlaga v certificiranem pridelku hmelju zmanjševala, predvsem zaradi zahtev trgovcev, da naj bo vlaga pridelka čim nižja. Nižjo vlago so hmeljarji dosegali z daljšim časom sušenja ali višjo temperaturo zraka za sušenje. To včasih vodi v presušenost hmelja, ki ima za posledico previsok delež zdrobljenih storžkov. Presušen hmelj izgubi sposobnost vezave vlage med navlaževanjem, s tem postanejo storžki krhki in drobljivi. Pri pakiranju takšni storžki razpadejo in se zdrobijo (Vrhovnik in Košir, 2024). Ta povezava se jasno odraža na sliki 10, saj vidimo, da se je vlaga v zadnjih desetih letih zniževala, medtem ko se je vsebnost odpada povečevala. Zdrobljenost storžkov vpliva tako na vizualno ter tudi kemijsko kakovost, saj se z njo povečuje HSI (Indeks staranja hmelja), ki neposredno vpliva na vsebnost alfa-kislin (Vrhovnik in Košir, 2024).

Slika 10: Povprečna letna vsebnost vlage in odpada v certificiranem hmelju (%)

Odstotek listov in pecljev v hmelju (slika 11) se je od leta 2007 naprej zniževal in se v zadnjih letih ustalil pri okrog 1 %, medtem ko je po zakonodaji dovoljeno do 6 % listov in pecljev (Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/602). To gre pripisati tudi dejstvu, da se je število hmeljarjev zmanjševalo (157 hmeljarjev v letu 2007, 117 v letu 2025), manjši hmeljarji s starejšimi obiralnimi stroji so zaključili s pridelavo hmelja, medtem ko je veliko aktivnih hmeljarjev posodobilo obiralne stroje.

Slika 11: Listi in peclji v certificiranem hmelju (%)

4 ZAKLJUČKI

V zadnjih 25 letih je opazen trend zmanjševanja števila hmeljarjev ter povečevanje povprečne površine nasadov hmelja na obstoječih hmeljarskih kmetijah. Kljub večjemu številu novih sort hmelja v Sloveniji še vedno prevladujejo starejše sorte, ki so zajete v tem članku (Aurora, Celeia, Bobek in Savinjski golding). Na podlagi podatkov o površinah s hmeljem, količini pridelka in vsebnosti alfa-kislinah lahko ugotovimo, da se nekatere od teh sort bolje prilagajajo spremenljivim vremenskim razmeram kot druge, v bolj ekstremnih letih (vročina in suša) pa sta bila pri vseh sortah količina in kakovost pridelka manjša.

Spremenjene vremenske razmere z več ekstremnimi dogodki najbolj negativno vplivajo na pridelek in kakovost sorte Savinjski golding, katere površina najbrž prav zaradi te njene nestanovitnosti v količini pridelka v zadnjih letih upada. Tudi med trgovci postaja manj zaželen, saj kakovosti pridelka med leti zelo niha.

V zadnjih letih opažamo trend zmanjševanja vlage v certificiranem hmelju, kar pogosto vodi v zdrobljenost hmelja, posledično pa to vodi tudi v večji delež odpada v hmelju, zato bo sušenju hmelja v prihodnje potrebno posvetiti več pozornosti. Po drugi strani pa opažamo znižanje vsebnosti listov in pecljev v pridelku hmelja, kar nakazuje na to, da se je v tem pogledu kakovost hmelja zvišala.

Dostopnost raziskovalnih podatkov

Podatki so na voljo pri odgovornem avtorju na utemeljeno zahtevo.

5 VIRI

Čeh B., Oset Luskar M., Leskošek G. in Ferlež Rus A. 2013. Vpliv rastnih razmer na rast in razvoj hmelja v letu 2013. Hmeljar, 75: 16-17

Čeh B., Ferlež Rus A., Oset Luskar M. in Naglič B. 2014. Vpliv vremena na rast in razvoj hmelja v deževnem letu 2014. Hmeljar, 76: 22-23

Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/602. [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2024/602 z dne 14. decembra 2023 o dopolnitvi Uredbe \(EU\) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov v sektorju hmelja ter razveljavitvi Uredbe Komisije \(ES\) št. 1850/2006](#) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0602>). Dostopano: 24.11.2025

Ferlež Rus A. in Naglič B. 2020. Vremenske razmere v letu 2020 in potreba po namakanju hmelja. Hmeljar, 82: 48-49

IHGC. 2025. [IHGC - Economic Commission Summary Reports - Video-Call - November 24, 2025](#). (https://www.ihgc.org/wp-content/uploads/2025_11_IHGC_CountryReports.pdf). Dostopano: 1.12.2025

IHPS. [Savinjski golding](#). (<https://www.ihps.si/prodaja/sadika-hmelja/savinjski-golding/>) Dostopano: 26.11.2025

- Livk J., Košir I.J. in Trošt Ž. 2024. [Ocena letnika hmelja. Končno poročilo – 2024](https://www.ihps.si/wp-content/uploads/2016/08/Ocena-letnika-hmelja-2024-koncno-poro%C4%8Dilo.pdf) (https://www.ihps.si/wp-content/uploads/2016/08/Ocena-letnika-hmelja-2024-koncno-poro%C4%8Dilo.pdf) Dostopano:22.10.2025
- Majer D., Virant M., in Pavlovič M. 2002. Priročnik za hmeljarje. Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec. 248 str.
- Oset Luskar, M., Čerenak, A., Radišek, S., Košir, I. J. in Čeh, B. 2021. Opisna sortna lista za hmelj 2021. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo.
- Pavlovič M. 2014. Analiza globalnega povpraševanja po hmelju v letih 1980-2012. Hmeljarski bilten, 21: 38-48
- Sušnik, A., & Kurnik, B. (2004). Katastrofalna kmetijska suša leta 2003. Ujma, (17-18), 54-60.
- Vrhovnik D. in Košir I.J. 2024. [Identifikacija napak pri ravnanju s hmeljem v času obiranja in po obiranju glede vpliva na HSI](https://www.ihps.si/wp-content/uploads/2025/04/Identifikacija-napak-pri-ravnanju-s-hmeljem_LJK_final-za-splet.pdf) (https://www.ihps.si/wp-content/uploads/2025/04/Identifikacija-napak-pri-ravnanju-s-hmeljem_LJK_final-za-splet.pdf) Dostopano:17.10.2025